

2. KOHTUUTTA KAIKILLE – TYÖN MÄÄRÄSSÄKIN

Uusi työaikareformi olisi parannus, jonka kaltaista emme ole kokeneet viimeiseen sataan vuoteen. Työaikareformilla tarkoitetaan työntekijän työpäivän lyhentämistä kahdella tunnilla kuuteen tuntiin, mutta yrityksen työpäivän pidentämistä 2 x 6 tuntiin siten, että kaksi työvuoroa peräkkäin tekee töitä kellon ympäri. Opiskelijoille ja ikääntyville voidaan soveltaa 3 x 4 tunnin työpäivää.

Voimme poistaa työttömyyden yhden työtunnin hinnalla siten, että työntekijä antaa pois yhden tunnin. Valtio osallistuu talkoisiin ja korvaa toisen tunnin vapautuvista työttömyyskuluista. Näin toimien syntyä työttömälle kolmen työntekijän panoksesta työ ja siitä palkka. Harkittavaksi jää, saako uusi työntekijä harjoitteluajalta kuuden tunnin palkan vanhojen työntekijöiden saadessa palkkaa tunnin enemmän. Olen miettinyt esitetyn ratkaisun työn kohtuunmäärään ja työllistymiseen jo parikymmentä vuotta sitten, mutta nyt Suomen talouden yhä jähmettyessä sitä toivottavasti aletaan pohtia.

Pohtimiseen olisi syytä, sillä uutisten mukaan Turun Meyer-telakka ei pysty vuosiin toimittamaan lisää tilauksia, UPM tarvitsee lisätunteja työpäiviin, Posti vähentää väkeä, vaikka verkkokaupan lähetykset tiittävästi kasvavat, ja vanhusten hoidossa nykyinen ikäluokka ehtii poistua hoidon ulottuvilta ennen kuin apua tulee. Poliisilla ja rajavartiostolla on lisäksi vakava alimiehitys. Maassamme on samaan aikaan 400 000 työtöntä. He ovat sivuutettu voimavara, jonka työllistäminen voitaisiin organisoida kaikkia osapuolia tyydyttävämmiin.

Jos yritys-elämässä haluaa menestyä, yrittäjällä tulee koko ajan olla tuntosarvet ja tutka toiminnassa tilaisuuksien tunnistamiseksi ja mahdollisuuksien kartoittamiseksi. Nopeus ja ketteryys ovat avainsanoja. Työajan pituuden ja tuottavuuden välisen suhteen olisi oltava optimaalinen kuten tässä ehdotuksessa on. Työaikareformi on tehokkain keino työn jakamiseen taloudellisesti ja tasapuolisesti.

Muutos vaikuttaa ensi kädessä koko kansan hyvinvointiin ja terveyteen. Sopiva määrä työtä on tärkeää, terveellistä ja elämää ryhdistävää ja rytmittävää, mutta työn määrässä tulee olla kohtuus. Liika työ stressaa ja sairastuttaa, tukahduttaa luovuuden ja pilaa työilmapiirin. Hyvän muutoksen tunnistaa siitä, että se on parhaaksi kaikille: työttömät saavat heille sopivaa lähityötä, työllisten ylityöt poistuvat ja valtion talkoo-osuuden ansiosta 6 tunnin työstä saadaan 7 tunnin palkka.

Opiskelijat ja ikääntyvät jaksavat tehdä oman osuutensa, jolloin työurat pitenevät molemmista päistä, nuoret saavat lupaavan ja varman tulevaisuuden, lapset vanhempansa takaisin luokseen, ja perhe saa lisää yhteistä aikaa. Yritys saa lisää työtunteja ja työvoimaa samoilla kustannuksilla ja investoinneilla, ja valtio saa kaipaamansa lisätunnit tuottavuuteen. Veropohja laajenee, työttömyyden peikko poistuu, ja eläkepommei purkautuu. Oravanpyörä pysähtyy.

Ulla Grünstein
Helsinki